

Plán činnosti
České inspekce životního prostředí
na rok 2014

OBSAH:

I. SEKCE TECHNICKE OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ	3
1. ODDĚLENÍ OCHRANY OVZDUŠÍ OI ČIŽP A ODBOR OCHRANY OVZDUŠÍ ŘDT ČIŽP	3
Právní rámec činnosti.....	3
Plán kontrol.....	3
2. ODDĚLENÍ OCHRANY VOD OI ČIŽP A ODBOR	7
Právní rámec činnosti.....	7
Plán kontrol.....	7
Závěr	9
3. ODDĚLENÍ ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ OI ČIŽP A ODBOR ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ ŘDT ČIŽP	11
Právní rámec činnosti.....	11
Plán kontrol.....	11
Závěr:	14
II. SEKCE OCHRANY LESA, PŘÍRODY A CITES.....	15
4. ODDĚLENÍ OCHRANY PŘÍRODY OI ČIŽP A ODBOR OCHRANY PŘÍRODY ŘDT ČIŽP (VČETNĚ SPECIALISTY PRO GMO A ZOO)	15
Právní rámec činnosti.....	15
Plán kontrol.....	15
Závěr	17
5. ODDĚLENÍ OCHRANY LESA OI ČIŽP A ODBOR OCHRANY LESA ŘDT ČIŽP..	18
Právní rámec činnosti.....	18
Plán kontrol.....	18
Závěr	20

I. SEKCE TECHNICKE OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

1. ODDĚLENÍ OCHRANY OVZDUŠÍ OI ČIZP A ODBOR OCHRANY OVZDUŠÍ ŘDT ČIZP

Právní rámec činnosti

Česká inspekce životního prostředí, složka ochrany ovzduší, bude v roce 2014 zajišťovat výkon státní správy na úsecích vlastní ochrany ovzduší, ochrany klimatického systému a ochrany ozónové vrstvy Země podle obecně závazných národních právních předpisů i přímo účinných předpisů ES s důrazem na aktuální požadavky ochrany životního prostředí. Těmito právními předpisy jsou zejména:

- zákon č. 201/2012 Sb. o ochraně ovzduší,
- zákon č. 73/2012 Sb. o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu, a o fluorovaných skleníkových plynech,
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1005/2009, o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu,
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 842/2006 o některých fluorovaných skleníkových plynech společně se souborem nařízení Komise (ES) vydaných k provádění tohoto nařízení,
- zákon č. 383/2012 Sb. o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů,
- zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- soubor prováděcích předpisů vydaných k provádění uvedených základních předpisů.

Kromě povinností stanovených České inspekci životního prostředí obecně závaznými právními předpisy v oblasti kontrolní činnosti budou inspekci pro potřeby Ministerstva životního prostředí shromažďovány informace využitelné pro podávání zpráv Evropské komisi k naplnění požadavků jednotlivých směrnic a informace využitelné jako podklady pro přípravu návrhů obecně závazných právních předpisů.

Plán kontrol

V činnosti České inspekce životního prostředí bude v roce 2014 v oblasti ochrany ovzduší jako v klíčové oblasti věnována **vysoká pozornost kontrolám stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší**, které se největší měrou podílejí na znečišťování ovzduší a přispívají ke znečištění ovzduší látkami, u nichž jsou na značné části České republiky překračovány imisní limity stanovené pro ochranu zdraví lidí (tuhé znečišťující látky PM₁₀ – „poléťavý prach“ – i jeho prekurzory, polycyklické aromatické uhlovodíky, prekurzory troposférického ozonu). U zdrojů znečišťování ovzduší se jedná zejména o **kontroly dodržování emisních limitů, emisních stropů, podmínek provozu zdrojů uvedených v povoleních k jejich provozu spolu s kompenzačními opatřeními**, jejichž dodržování má vliv na emise znečišťujících látek, a to včetně plnění povinností, souvisejících se zjišťováním úrovně znečišťování (jednorázová i kontinuální měření emisí). V období výskytu smogových situací budou **kontroly zaměřeny na dodržování zvláštních podmínek provozu stanovených**

provozovatelům zdrojů při překročení regulační prahové hodnoty (regulačními řády/povoleními k provozu).

Nedílnou součástí činnosti inspektorů ochrany ovzduší je **participace na povolovacím řízení stacionárních zdrojů znečišťování jako důležitý preventivní prvek ochrany ovzduší**. V důsledku změny právní úpravy ochrany ovzduší **bude** v roce 2014 inspektory ochrany ovzduší **posuzováno velké množství návrhů podmínek nových povolení i souvisejících dokumentů včetně návrhů provozních řádů předkládaných provozovateli zdrojů krajským úřadům ke schválení**.

V oblasti **ochrany ozónové vrstvy a klimatického systému Země** bude vysoká pozornost věnována jak vlastnímu omezování úniků regulovaných látek a fluorovaných skleníkových plynů do životního prostředí, tak prevenci jejich úniků kontrolami dodržování podmínek zacházení s těmito látkami.

U provozovatelů chladicích a klimatizačních zařízení bude v roce 2014 pozornost zaměřena na instalaci systémů detekce úniku chladiv, na kontroly těsnosti chladicích a klimatizačních zařízení a dodržování zákazů užívání nových hydrochlorfluoruhlovodíků při servisu chladicích a klimatizačních zařízení. Kontrolní činnost inspekce v oblastech ochrany ozónové vrstvy (**omezování a prevence úniků regulovaných látek**) i klimatického systému Země (**omezování a prevence úniků fluorovaných skleníkových plynů**) se značně prolíná, protože postupně dochází k náhradám používání regulovaných látek fluorovanými skleníkovými plyny a některá chladiva jsou směsmi obou skupin látek. V plánu kontrol jsou proto obě tyto skupiny kontrolní činnosti spojeny. K identifikaci regulovaných látek i fluorovaných skleníkových plynů bude využívána analytická technika ČIŽP.

Součástí kontrolní činnosti související s ochranou klimatického systému Země bude **kontrola dodržování povinností provozovatelů zařízení zařazených do systému obchodování s povolenkami na emise oxidu uhličitého, a to jak provozovatelů stacionárních zařízení, tak provozovatelů letadel**. V roce 2014 bude rozsah kontrolní činnosti provozovatelů stacionárních zařízení i letadel navazovat na činnost zavedenou v uplynulých letech.

Inspektoři složky ochrany ovzduší budou participovat i na kontrolách integrovaných. Kontrolní činnost inspekce bude podle aktuálních potřeb doprovázena **vlastním stanovováním úrovně znečišťování („měřením emisí“) vybraných znečišťujících látek, stanovením obsahu těkavých organických látek ve výrobcích i rozbory prováděnými za účelem identifikace regulovaných látek a fluorovaných skleníkových plynů**.

Kontrolní činnost inspektorů složky ochrany ovzduší je plánována jako činnost integrovaná, a to zejména integrací kontrolní činnosti v oblastech vlastní ochrany ovzduší, ochrany ozónové vrstvy a ochrany klimatického systému Země, a dále pak integrací mezisložkovou v rámci inspekce u zařízení s integrovaným povolením.

S ohledem na značný rozsah kontrolní působnosti inspektorů složky ochrany ovzduší budou i v roce 2014 na míru nezbytnou **omezeny kontroly povinností s méně významným vlivem na životní prostředí**, jako oznamování do registrů prostřednictvím integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností - ISPOP (podávání poplatkových přiznání, souhrnné provozní evidence, zpráv o regulovaných látkách a fluorovaných skleníkových plynech) a prohlášení o splnění kritérií udržitelnosti biopaliv.

Zaměření činnosti složky ochrany ovzduší je tradičně členěno podle rozsahu vytyčených úkolů na úkoly složkové, které se svým rozsahem dotýkají všech oddělení ochrany ovzduší oblastních inspektorátů i Odboru ochrany ovzduší ředitelství ČIŽP a úkoly specifické, které svým zaměřením reagují na aktuální potřeby i možnosti jednotlivých oddělení ochrany ovzduší oblastních inspektorátů a ředitelství inspekce. Vzhledem k tomu, že výčet složkových úkolů pokrývá veškerou činnost inspektorů složky ochrany ovzduší a specifické úkoly pouze detailněji rozvádí vybrané činnosti, nejsou v souhrnném plánu specifické úkoly uváděny.

Zhruba 40% kapacity kontrolní činnosti je naplněno kontrolami plánovanými. Zbytek kapacity kontrolní činnosti je ponechán na plnění úkolů, které se v průběhu roku vyskytnou a povinností inspekce je se jimi zabývat (například neplánované kontroly, podněty, operativně zadávané dílčí tematické úkoly).

Složkové úkoly

a) Oblast ochrany ovzduší

1. Kontroly dodržování emisních limitů, emisních stropů látek znečišťujících ovzduší, technických podmínek provozu a kompenzačních opatření provozovateli stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší uvedených v příloze č. 2 k zákonu o ochraně ovzduší, s využitím jak výsledků měření emisí zajišťovaných provozovateli zdrojů i měřením měřicí technikou ČIŽP, tak kontrolou ostatních dokladů vypovídajících o provozu a emisích zdrojů.
2. Kontroly dodržování zvláštních podmínek provozu stanovených provozovatelům zdrojů při překročení regulační prahové hodnoty (stanovené povoleními k provozu / regulačními řády).
3. Kontroly dodržování ostatních podmínek a povinností provozovatelů stacionárních zdrojů při ochraně ovzduší, a to provozování zdroje na základě povolení, zjišťování úrovně znečišťování včetně instalace a provozování systému kontinuálního měření emisí, spalování povolených paliv.
4. Kontroly výkonů činností osob s autorizací Ministerstva životního prostředí na úseku ochrany ovzduší a ochrany klimatického systému Země – měření emisí, měření imisí, odborné posudky, rozptylové studie, ověřování výkazů o emisích oxidu uhličitého a certifikace dovozců, výrobců a prodejců biopaliv i plyných a kapalných produktů pro výrobu biopaliv.
5. Průběžná aktualizace údajů o spalovacích odpadech a o spalovacích zařízeních zjištěných na základě kontrol provozu těchto zařízení a jejich měsíční předávání správci registru.
6. Kontrola četnosti výměn filtrů s aktivním uhlím u lakoven v souladu s odsouhlasenými provozními řády dle zákona o ovzduší.

b) Oblast ochrany ozónové vrstvy

1. Dodržování rozsahu a podmínek certifikátů Ministerstva životního prostředí vydaných podle zákona o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu, a o fluorovaných skleníkových plynech, osobám k recyklaci výrobků s obsahem regulovaných látek, znovuzískávání regulovaných látek a k jejich zneškodňování.
2. Kontroly dodržování podmínek osobami provozujícími stacionární zařízení s obsahem regulovaných látek nejméně 3 kg a osob vykonávajících činnosti, na které je vyžadována certifikace.

3. Kontroly instalace a provozování systému detekce úniku chladiv na bázi regulovaných látek.

c) Oblast ochrany klimatického systému Země

1. Ověřování údajů o zařízeních, zařazených do systému obchodování s povolenkami na emise oxidu uhličitého, která jsou uvedena v povoleních, i jejich provozování; kontroly plnění povinnosti ohlašování změn, kontroly dodržování povinností vůči správci registru povolenek.
2. Kontroly dodržování podmínek zjišťování, zveřejňování a vykazování emisí oxidu uhličitého včetně metodiky zjišťování a jeho frekvence, stanovených provozovatelům stacionárních zařízení v povolení podle zákona č. 695/2004 Sb., popřípadě zákona č. 383/2012 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů.
3. Kontroly plnění povinností stanovených provozovatelům letadel zákonem č. 383/2012 Sb. o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů včetně dodržování podmínek stanovených v plánech pro zjišťování emisí a tunokilometrů.
4. Kontroly dodržování povinností provozovateli zařízení s obsahem fluorovaných skleníkových plynů nejméně 3 kg i osob vykonávajících činnosti, na které je vyžadována certifikace.
5. Kontroly instalace a provozování systému detekce úniku chladiv na bázi fluorovaných skleníkových plynů.

2. ODDĚLENÍ OCHRANY VOD OI ČIŽP A ODBOR

OCHRANY VOD ŘDT ČIŽP

Právní rámec činnosti

Základem činnosti je kontrola plnění povinností v oblastech, kterými byla ČIŽP pověřena dle:

- **zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon)**, ve znění pozdějších předpisů, včetně prováděcích předpisů a předpisů ES
 - kontrola plnění podmínek povolení k nakládání s vodami
 - kontrola nakládání se závadnými látkami
 - řešení starých ekologických zátěží a dlouhodobých havárií
 - řešení havárií na vodách
 - vedení centrální evidence havárií na vodách
 - kontrola dodržování ustanovení vodního zákona o poplatcích za vypouštění odpadních vod do vod povrchových a odběr podzemních vod
- **zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky**, ve znění pozdějších předpisů a předpisů ES
 - kontrola dodržování ustanovení zákona
 - příprava, zpracování a projednávání ročního plánu kontrol
 - koordinace kontrol (KÚ, HZS, ČBÚ, SÚIP, KHS)
 - zpracování výsledné zprávy o kontrole
- **zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci**, ve znění pozdějších předpisů

Další činnost složky ochrany vod

Řešení podnětů, stížností, zpracování stanovisek, vyjádření, účast v mezinárodních komisích, účast při plánování v oblasti vod (plány povodí), spolupráce s vodoprávními úřady apod.

Plán kontrol

Hlavní činnost složky ochrany vod bude zaměřena na provádění kontrol nejvýznamnějších zdrojů znečištění životního prostředí. Do plánu činnosti na rok 2014 byly zařazeny dva hlavní vícesložkové úkoly. Ostatní plánovaná dozorová činnost složky ochrany vod bude v roce 2014 rozdělena do sedmi dalších složkových úkolů, které představují poměrně široké spektrum dozorovaných oblastí.

Neméně důležité jsou i prověrky v územní působnosti jednotlivých oblastních inspektorátů (tzv. specifické úkoly), které jsou dány regionálními prioritami.

Pro rok 2014 je ve složce ochrany vod dle předložených plánů činnosti naplánováno cca 1500 kontrol.

Vícesložkové úkoly v oblasti ochrany vod

a) Kontroly zdrojů znečišťování složek ŽP s platným integrovaným povolením

Ve spolupráci s ostatními složkami budou inspektoři OOV také v roce 2014 kontrolovat vybrané subjekty s integrovaným povolením na základě zavedené koordinace v rámci příslušného oblastního inspektorátu a v souladu s pokyny ředitelství ČIŽP. Současně se předpokládá, že vybraní zkušení inspektoři OOV budou garanty integrovaných kontrol v případech, kde v integrovaných povoleních dominuje vodohospodářská problematika.

b) Hloubkové prověrky zaměřené na dodržování zákonných povinností u významných zdrojů znečišťování životního prostředí zejména povrchových případně i podzemních vod

Vedoucí OOV oblastních inspektorátů ČIŽP předloží seznam nejvýznamnějších zdrojů znečišťování vod v jejich územní působnosti (komunální i průmyslové zdroje znečišťování) a současně na základě řádného zdůvodnění naplánují 1 – 2 hloubkové kontroly, uvedou popis způsobu provádění hloubkových kontrol dle specifik kontrolovaných zdrojů. Při provádění hloubkových kontrol u vybraných zdrojů je žádoucí spolupráce s ostatními technickými složkami oblastního inspektorátu.

Složkové úkoly v oblasti ochrany vod

a) Kontrola nejvýznamnějších komunálních ČOV velikosti nad 10 000 EO

Kontroly budou provedeny u všech zdrojů skutečné kapacity nad 10000 EO. Bude použita forma ohlášených i neohlášených kontrol. Dohled ČIŽP bude zaměřen na dodržování všech zákonem stanovených obecných povinností i konkrétních podmínek uvedených v platných vodoprávních povoleních. Četnost kontrol u jednotlivých zdrojů této kategorie je určena minimálně 1x za 2 roky.

b) Kontrola komunálních čistíren odpadních vod v kategorii od 500 do 10 000 EO

Kontroly budou provedeny u zdrojů velikosti 500 – 10 000 EO v následující četnosti:

- u zdrojů velikosti nad 2 000 EO minimálně 1x za 3 roky
- u zdrojů velikosti 500 – 2 000 EO minimálně 1x za 5 let.

Vlastní zaměření prověrek je stanoveno obdobně jako u velkých komunálních ČOV.

Přednostně požadujeme provádět revize a evidenci dosud nekontrolovaných ČOV.

c) Kontrola významných průmyslových ČOV s vypouštěním odpadních vod do recipientu i s vypouštěním odpadních vod s obsahem zvláště nebezpečných látek do kanalizace

V roce 2014 budou provedeny kontroly veškerých významných průmyslových ČOV, menší zdroje budou kontrolovány průběžně s četností určenou dle jejich počtu v územní působnosti jednotlivých OOV. Kontroly budou zaměřeny na identifikaci vlastníků a provozovatelů průmyslových ČOV (ČOV rafinérií a chemických provozů, neemulgační stanice, neutralizační stanice apod.), dále bude provedeno prověření plnění obecných zákonných

povinností, podmínek platných vodoprávních povolení a dodržování provozních předpisů, posouzena bude funkčnost i účinnost instalovaných čistících technologií.

d) Kontrola realizace sanací starých ekologických zátěží a dlouhodobých havárií podzemních vod

Předmětem složkového úkolu je zajištění stálého dohledu ČIŽP nad realizací sanací SEZ a provedení kontrol aktuálního stavu řešení případů dlouhodobých havárií na podzemních vodách (lokality s uzavřenou ekologickou smlouvou i bez uzavřené ekologické smlouvy). Vlastní kontroly provádění sanačních prací a monitoringu probíhají většinou formou účasti na kontrolních dnech, ve spojení s fyzickou prohlídkou lokalit a se zaprotokolováním stanoviska ČIŽP k průběhu sanačních prací a jejich dosavadním výsledkům. Inspektoři OOV se budou aktivně podílet na řešení případů, kde je jejich účast ze zákona nezbytná (zahájení sanace, nová rozhodnutí, aktualizace vydaných rozhodnutí, ukončování sanace, apod.).

e) Kontrola průmyslových subjektů nakládajících se závadnými látkami

Kontroly se zaměří na dodržování povinností dle ustanovení § 39 vodního zákona tj. zejména na požadované zajištění vodohospodářského zabezpečení skladování a manipulace se závadnými látkami ve významných průmyslových areálech a také v opuštěných průmyslových zónách. Přednostně budou kontrolovány subjekty nakládající se závadnými látkami ve velkém rozsahu (rafinérie ropy, skladování státních hmotných rezerv, civilní i vojenská letiště, velkosklady PHM, dálkovody, sklady mazutu a LTO apod.).

f) Kontrola zemědělských podniků, rybářství a bioplynových stanic z hlediska plnění požadavků vodního zákona

Složkový úkol je zaměřen na plnění všech požadavků vodního zákona, zejména na zajištění bezpečného nakládání se specifickými závadnými látkami zemědělského charakteru. Pozornost bude zaměřena především na větší zemědělské subjekty hospodařící ve vodohospodářsky exponovaných oblastech.

g) Kontrola dodržování zákona 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií

Rozsah kontrol je stanoven plánem kontrol, který je schválen MŽP. V roce 2014 budou kontrolovány všechny subjekty zařazené do skupiny B a vybrané subjekty zařazené do skupiny A. Zvláštní pozornost bude věnována subjektům, u nichž v průběhu roku 2014 dojde nebo již v minulých letech případně i došlo ke vzniku nežádoucí havarijní situace. Celkem bude dle schváleného plánu provedeno 156 kontrol.

Specifické úkoly v oblasti ochrany vod

Tyto úkoly budou stanoveny vedoucími jednotlivých OOV s ohledem na významné specifické vodohospodářské problémy v jejich územní působnosti (např. kontroly dodržování podmínek hospodaření v PHO vodárenských nádrží, kontroly subjektů podnikajících v CHOPAV či jiných státem chráněným územích, různé specifické prověrky apod.).

Závěr

Plán kontrol složky ochrany vod pro rok 2014 byl sestaven především na základě zkušeností a praktických znalostí z minulých let.

Plánované kontroly představují dle předchozích let přibližně 40% z celkového počtu provedených kontrol. Neplánovaná činnost je věnována např. šetření podnětů, stížností a aktuálním problémům ve složce ochrany vod.

3. ODDĚLENÍ ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ OI ČIŽP A ODBOR ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ ŘDT ČIŽP

Právní rámec činnosti

Základem činnosti je zejména kontrola plnění povinností v oblastech, kterými byla ČIŽP pověřena podle zákonů:

- **č. 185/2001 Sb., o odpadech** a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, vč. souvisejících předpisů ES
- **č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci**, ve znění pozdějších předpisů
- **č. 477/2001 Sb., o obalech** a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- **č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a chemických směsích**, vč. souvisejících předpisů (ES)
- **č. 120/2002 Sb., o podmínkách uvádění biocidních přípravků a účinných látek na trh** a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- **č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků** a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,

ČIŽP OOH bude nadále spolupracovat při zpracování vyjádření k dokumentům vydávaným v rámci zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí.

Plán kontrol

Plán kontrol ČIŽP v oblasti odpadového hospodářství a chemických látek je členěn na 7 složkových úkolů. Těchto 7 složkových úkolů zabezpečuje, aby byly řádně kontrolovány povinnosti vyplývající z výše uvedených právních norem dozorovaných odděleními odpadového hospodářství ČIŽP.

ČIŽP předpokládá, že stejně jako v předchozích letech bude v roce 2014 provedeno oddělením odpadového hospodářství cca 3000 kontrol (z toho cca 1 000 kontrol bude plánovaných a dalších 2000 na základě podnětů a navazujících kontrol).

Složkové úkoly:

a) Kontroly různých typů zařízení k odstraňování odpadů

V rámci tohoto složkového jsou naplánovány kontroly skládek odpadů, přičemž v roce 2014 budou zkontrolovány všechny skládky nebezpečných odpadů. Kontroly skládek dalších skupin (tj. ostatní a inertní) budou kontrolovány průběžně s tím, že alespoň jednou za tři roky by měla být zkontrolována každá skládka. Kontroly zařízení s integrovaným povolením se řídí intervaly vyplývajícími ze zákona o integrované prevenci. Kontroly budou probíhat i na uzavřených skládkách (tj. v druhé fázi provozu skládky) a skládkách v režimu následné péče (třetí fáze provozu skládky). Zvláště u skládek nebezpečných odpadů bude pozornost zaměřena mj. na případné používání konstrukčních prvků, jejich vykazování v evidenci a také na vykazování odpadů použitých jako TZS.

Dále budou v roce 2014 kontrolovány zařízení k úpravě odpadů (dekontaminační či solidifikační linky apod.), spalovny odpadů a jiná termická zařízení k odstraňování či energetickému využívání odpadů, odkaliště a také další zařízení k odstraňování odpadů výše nevyjmenovaná. U zařízení k úpravě odpadů budou kontroly zaměřeny zejména na způsob provedení vyloučení nebezpečných vlastností upravovaných odpadů a dodržování dalších

zákonných povinností při „překategorizaci“ odpadů z kategorie N na odpady kategorie O (s případným použitím integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností).

b) Kontroly různých typů zařízení k využívání odpadů

Kontrolní činnost OOH se v roce 2014 zaměří obecně na zařízení upravující odpady, kde dochází k vyloučení odpadů z režimu odpadů (např. zařízení využívající popílky a strusky k výrobě certifikovaných výrobků).

Pozornost bude věnována současně způsobu provádění terénních úprav a rekultivací vytěžených povrchových důlních děl (povrchové doly, lomy, pískovny) či rekultivací pozemků postižených lidskou činností.

Především v rámci tohoto složkového úkolu budou prováděny odběry vzorků odpadů, s cílem zjistit, zda jsou využívány odpady splňující limity dané příslušnými právními normami

Kontroly budou zaměřeny také na nakládání s biologicky rozložitelnými odpady (např. kompostárny, BPS).

b) Kontroly různých typů zařízení ke skladování, sběru a výkupu odpadů a sběru, výkupu a využívání autovraků (oprávněná i neoprávněná)

ČIŽP se bude i v roce 2014 věnovat kontrolám provozovatelů zařízení ke sběru a výkupu odpadů (sběrný), a to zejména sběrnám vykupujícím kovy. Neoprávněný příjem v legislativě definovaných odpadů od fyzických osob je závažným problémem s významnými negativními dopady (umožnění získání financí trestnou činností).

Na základě požadavku MŽP se kontrolní činnost ČIŽP v rámci tohoto složkového úkolu zaměří dále na provozovatele zařízení ke sběru, výkupu a využívání autovraků (autovrakoviště). Jenom v 1. čtvrtletí roku 2014 plánuje ČIŽP ověřit dodržování právních norem v oblasti odpadového hospodářství u 120 provozovatelů autovrakovišť. Zbývající časový prostor bude především věnován kontrolám autovrakovišť, které jsou provozovány zcela nelegálně (tj. bez souhlasu příslušného krajského úřadu).

c) Zpětný odběr výrobků a nakládání s vybranými výrobky

V rámci tohoto složkového úkolu budou v roce 2014 prováděny kontroly s následujícím zaměřením:

- ***Nakládání s vybranými výrobky*** - plánované kontroly budou zaměřeny prioritně zejm. na nakládání a „nelegální obchod a výkup“ odpadů charakteru výrobků, které podléhají zpětnému odběru (zejm. elektroodpady, popř. autobaterie, odpadní oleje).
- ***Zpětný odběr pneumatik*** – v rámci této problematiky budou inspekcí kontrolovány nové povinnosti povinných osob z „ekoauditové“ novely zákona o odpadech (zejm. seznam).
- ***Zpětný odběr baterií, elektrozařízení – výrobci***. V případě výrobců EEZ budou kontroly zaměřeny na individuálně plnící výrobce (Seznam MŽP) a dále na internetové prodejce a jejich dodavatele (možná identifikace free riders) uvádějících na trh spolu s elektrozařízeními přenosné baterie nebo akumulátory.

- **Poslední prodejci** - U posledních prodejců, popř. jiných subjektů se kontroly vždy zaměří i na následné nakládání a předávání zpětně odebraných výrobků dalším osobám v souladu se zákonem (např. zaměření na možné úniky elektrozařízení ze systému zpětného odběru).
- **Kontroly povinností provozovatelů solárních elektráren** – v roce 2014 bude činnost ČIŽP zaměřena na kontrolu plnění povinností provozovatelů solárních elektráren na zapojení do systému zajištění financování nakládání s elektroodpadem ze solárních panelů dle vyhlášky MŽP 352/2005 Sb. a jejích příloh v platném znění (vyhl. 178/2013 z 28. 6. 2013), tj. na ty provozovatele, kteří neuzavřeli smlouvu s provozovatelem kolektivního systému.

d) Kontroly průmyslových podniků a jiných původců odpadů

V rámci tohoto složkového úkolu jsou prioritně plánovány kontroly zařízení s integrovaným povolením dle plánu kontrol IPPC. Dále budou prováděny především kontroly průmyslových podniků a jiných původců odpadů, při jejichž podnikatelské činnosti vznikají větší množství nebezpečných odpadů a tekutých odpadů a tam, kde je to opodstatněné, může být součástí kontroly i další nakládání s těmito odpady u oprávněných osob.

Na základě dosavadních negativních zkušeností s nakládáním s odpady v průmyslových podnicích, jejichž výroba je v útlumu, bude cílem inspekce v roce 2014 identifikovat i tyto původce odpadů, jelikož zde existuje riziko dlouhodobého skladování odpadů (opuštění odpadů - nevyužití zbytků meziproduktů, vadné výsledné produkty atd.).

Inspekce bude také kontrolovat četnosti výměn filtrů s aktivním uhlím u lakoven v souladu s odsouhlasenými provozními řády (dle zákona o odpadech).

e) Kontroly dodržování chemického zákona (včetně nařízení EU CLP, REACH, POPs a o detergentech)

V rámci této problematiky bude kontrolováno dodržování povinností vyplývajících ze zákona č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a chemických směsích a příslušná nařízení EU (zejm. REACH a CLP). Budou kontrolovány mimo jiné ty subjekty, které na trh uvádějí chemické látky, chemické směsi nebo předměty. Pro naplňování kontrol těchto subjektů jsou používána data z GRČ, seznam SVHC látek, data ze systému RIPE. Pozornost ČIŽP bude zaměřena i na kontroly internetových obchodů.

Plánované okruhy v rámci složkového úkolu:

- **REF3** - Od března do října 2014 budou provedeny kontroly výhradních zástupců a dovozců chemických látek a směsí v rámci druhé operační fáze celoevropského projektu REF3. Tyto kontroly budou zaměřeny na nařízení REACH (č. 1907/2006).
- **SVHC látky předmětech** – Kontroly budou zaměřeny na předávání informací o obsahu SVHC látek v předmětech podle článku 33 nařízení REACH a na oznamování SVHC látek podle článku 7 nařízení REACH.
- **Pozdní předregistrace** – Kontroly budou zaměřeny na subjekty vyrábějící nebo dovážející chemické látky, které využily možnosti pozdní předregistrace podle článku

28 odst. 6 nařízení REACH. Kontroly mají za cíl mj. ověřit, zda pozdní předregistrace chemické látky byla oprávněná.

- **Internetový prodej** – Kontroly v rámci tohoto tematického okruhu budou zaměřené na to, zda společnosti, které prodávají chemické látky a směsi přes internet, dodržují ustanovení chemického zákona a nařízení CLP (č. 1272/2008) vč. např. § 16 odst. 2 chemického zákona.

f) Kontroly dle zákona o obalech

V rámci složkového úkolu č. 7 budou přednostně kontrolovány subjekty zařazené v seznamu subjektů ke kontrole podle požadavků MŽP. Dále budou kontroly prioritně zaměřeny na subjekty, které své povinnosti neplní vůbec, případně subjekty zapsané v Seznamu osob, u kterých lze předpokládat velké množství obalů uváděných na trh. ČIŽP také v rámci tohoto složkového úkolu plánuje provést kontroly významných internetových obchodů.

Prioritní (zásadní kontroly) plánované OOH v roce 2014

Prioritní kontroly jsou navrhovány oblastní inspektoráty a to tak, aby odpovídaly potřebám regionu. Cílem priorit je zhodnocení stávajících poznatků z minulých období v určité oblasti, jako např. podrobné sledování řetězce nakládání se specifickými druhy vybraných odpadů od původce až po koncovku (např. problematika kalů z ČOV v regionu, likvidace kapalných odpadů) nebo zmapování terénu v určité v regionu problematické (např. využití výstupů z kompostárny) či nové oblasti (např. MBÚ apod.).

Při řešení prioritní kontroly bude ve vhodných případech probíhat spolupráce s jinými odděleními ČIŽP (OOV, OOO).

Vícesložkové úkoly

Mezi vícesložkové kontroly patří prioritní kontroly (viz výše), a další kontroly, při kterých s inspektory z OOH zúčastní i inspektoři jiných oddělení OI a dále integrované kontroly koordinované pracovníkem IPPC.

Závěr:

Plán kontrol oddělení odpadového hospodářství ČIŽP na rok 2014 je standardně koncipován dle 7 složkových úkolů, které pokrývají celou šíři problematiky dozorované OOH. Do plánu kontrol byly začleněny jak požadavky MŽP na konkrétní kontrolní akce (např. problematika autovrakovišť), tak ale i kontroly vyplývající ze zjištění učiněných inspekci v roce 2013. Jedná se např. o negativní zkušenosti s případy, kdy z důvodu útlumu výroby vzniklo u původců velké množství odpadů (mimo jiné i nebezpečných), které jsou následně nevhodně skladovány nebo opuštěny.

II. SEKCE OCHRANY LESA, PŘÍRODY A CITES

4. ODDĚLENÍ OCHRANY PŘÍRODY OI ČÍŽP A ODBOR OCHRANY PŘÍRODY ŘDT ČÍŽP (VČETNĚ SPECIALISTY PRO GMO A ZOO)

Právní rámec činnosti

Česká inspekce životního prostředí, složka ochrany přírody bude v roce 2011 zajišťovat státní dozor na základě čtyř složkových zákonů:

- **č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny**, ve znění pozdějších předpisů,
- **č. 100/2004 Sb., o podmínkách dovozu a vývozu ohrožených druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin** a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů, ve znění pozdějších předpisů,
- **č. 78/2004 Sb., o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty** a o změně některých souvisejících zákonů,
- **č. 162/2003 Sb., o podmínkách provozování zoologických zahrad** a o změně některých zákonů.

Hlavní kontrolní problematiky roku 2014

V činnosti České inspekce životního prostředí bude v oblasti ochrany přírody tradičně věnována vysoká pozornost kontrolám zaměřeným do oblasti ochrany dřevin rostoucích mimo les, kdy bude ve všech regionech prověřováno, zda a jakým způsobem jsou při povolování kácení dřevin ukládány náhradní výsadby a zda povinné subjekty plní povinnosti, které jim v této souvislosti byly uloženy. V oblasti soustavy NATURA 2000 se Inspekce zaměří na území Krušných hor a zde se nacházející ptačí oblasti a evropsky významné lokality, kde prověří, zda činnosti realizované v těchto územích probíhají v souladu s platnou legislativou.

Plán kontrol

Tento materiál je souhrnem plánovaných složkových a specifických úkolů zaměřených na všechny čtyři zákony dozorované prostřednictvím OOP OI (ZOPK, GMO, ZOO, CITES).

Složkové úkoly

Složkový úkol č. 1: „Kontroly zemědělsky hospodařících subjektů v rámci systému Cross Compliance se zaměřením na definované kontrolní požadavky“

V souvislosti se závazky ČR a kontrolní kompetencí ČÍŽP byly do plánu činnosti opět zařazeny povinné kontroly zemědělsky hospodařících subjektů v rámci systému Cross Compliance. Kontroly jsou zaměřeny na již dříve definované kontrolní požadavky, plynoucí ze směrnice o ochraně volně žijících ptáků a směrnice o ochraně přírodních stanovišť. Plánovaný rozsah kontrolní činnosti je stejný jako v předchozím roce, předpokládá se provedení kontrol u 260-270 subjektů. Kontroly budou rovnoměrně zastoupeny v rámci územní působnosti všech OI, dle centrálně vytvořeného plánu na rok 2014. Způsob provádění a vyhodnocení kontrol CC zůstává stejný jako v roce 2013, do budoucna se nicméně plánují určité změny systému kontrol.

Složkový úkol č. 2: „Celoinspekční prověrka oblasti Krušných hor“

Prověrka bude zaměřená na kontroly území soustavy NATURA 2000 v Krušných horách. Kontrolována bude zejména činnost subjektů realizovaná či připravovaná v této oblasti z hlediska dodržování vydaných povolení, stanovisek, souhlasů či výjimek ze zákazů. Vzhledem k rozsáhlosti oblasti Krušných hor je prověrka koncipována jako vícedenní s nasazením vyššího přiměřeného počtu inspektorů OOP.

Složkový úkol č. 3: „Kontroly využívání § 9 zákona č. 114/1992 Sb. se zaměřením na ukládání náhradních výsadeb orgánem ochrany přírody a provedení uložených náhradních výsadeb.“

V rámci tohoto úkolu budou prováděny kontroly plnění uložených náhradních výsadeb, případně kontroly způsobu ukládání těchto výsadeb a jejich vymahatelnosti.

Složkový úkol č. 4: „Prověrky provozu malých vodních elektráren“

Inspekční kontrolní akce OOP všech oblastních inspektorátů budou zaměřeny na kontrolu souladu vydaných vodohospodářských povolení ke stavbě a provozu malých vodních elektráren (MVE) s reálným provozem MVE z hlediska dopadu na tok, jako významný krajinný prvek a biotop mnoha zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, dále na vliv na vodní ptactvo, splaveninový a plaveninový režim a na kontrolu souladu nově vydávaných povolení s příslušnými ustanoveními zákona č. 114/1992 Sb.

Složkový úkol č. 5: „Kontroly ZOO se zaměřením na držení ZCHD“

Kontrola ZOO v rámci složkového úkolu bude zaměřena na dodržování a platnost udělených výjimek k chovu a držení ZCHD. Co se týká kontrol prováděných v rámci MŽP a ČIŽP jedenkrát po dvou letech, je plánováno 13 kontrol v roce 2014.

Úkoly na úseku GMO

V rámci kontrolní činnosti v oblasti GMO pro rok 2014 je plánováno celkem 30 kontrol, z toho 6 kontrol polní pokusy, 24 kontrol subjektů nakládajících v režimu tzv. uzavřeného nakládání. Dále je počítáno s řešením případných podnětů a mimořádných kontrol.

Specifické úkoly (stěžejní)

Kontrola regionálně významných investičních stavebních projektů

Cílem tohoto úkolu je kontrola regionálně významných investičních stavebních projektů. Ve spolupráci s příslušným orgánem ochrany přírody budou vytypovány vhodné realizované stavby ke kontrole. V rámci následné kontroly bude prověřováno dodržování ustanovení zákona a podmínek realizace stanovených tímto orgánem.

Kontrola dodržování požadavků na ochranu dřevin a ochranu volně žijících ptáků v ochranných pásmech energetických zařízení

Cílem tohoto úkolu je prověřit rozsah prováděných prací na dřevinách v souvislosti se zajišťováním ochranného pásma na energetických zařízeních.

Kontrola plnění podmínek výjimek udělených dle § 56 ZOPK

Orgány ochrany přírody vydávající výjimky dle § 56 ZOPK zpravidla nekontrolují dodržování jejich podmínek. Kontrolovány budou zejména subjekty, jejichž činnost se rozsahem provedených zásahů významně dotýká přírody a krajiny, např. vlastníci a správci větších lesních celků, rybářské organizace, rybníkářské subjekty, správy silnic, energetické distribuční společnosti apod.

Závěr

Z hlediska problematik řešených OOP bude těžiště činnosti spočívat ve specifických úkolech jednotlivých OOP OI, které je nutno zaměřit na činnosti a subjekty, které v krajině představují potenciální závažné ohrožení zájmů ochrany přírody. Plánovaná činnost tvoří cca 40% pracovní kapacity inspektorů. Zbývající kapacita je určena zejména na prošetřování a vyřizování podnětů, jejichž počet je na složce ochrany přírody každoročně nejvyšší.

5. ODDĚLENÍ OCHRANY LESA OI ČIŽP A ODBOR OCHRANY LESA ŘDT ČIŽP

Právní rámec činnosti

V roce 2014 bude Česká inspekce životního prostředí, složka ochrany lesa, zajišťovat v plném rozsahu výkon státní správy na úseku ochrany lesů jako složky životního prostředí.

Právním rámcem pro výkon této činnosti je zejména:

- zákon č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí,
- zákon č. 149/2003 Sb. o uvádění do oběhu reprodukčního materiálu lesních dřevin
- lesnický významných druhů a umělých kříženců, určeného k obnově lesa
- a k zalesňování, a o změně některých souvisejících zákonů,
- zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny,
- zákon č. 289/1995 Sb., o lesích,
- zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád),
- zákon č. 500/2004 Sb., správní řád ve znění zákona č. 413/2005 Sb.

V rámci uvedeného právního rámce bude v r. 2014 prováděna plánovaná i neplánovaná kontrolní činnost u všech typů vlastnictví lesních majetků ve všech regionech OI ČIŽP.

Kromě povinností stanovených složce ochrany lesa obecně závaznými právními předpisy, budou v rámci složky ochrany lesa, obdobně jako v předchozích letech, šetřeny podněty, stížnosti, petice, vyhotovována odborná stanoviska a posudky, zpracovávány informace pro potřeby MŽP, bude pokračováno ve spolupráci s PČR ve věci protiprávního jednání v lesích, počítá se s aktivní účastí inspektorů OOL při prezentaci činnosti inspekce v zahraničí, v organizaci IMPEL, jakož i podíl na činnosti organizací FSC, PEFC a účast v NLP II.

Metodické řízení činnosti OOL OI z úrovně odboru ochrany lesa Ř ČIŽP bude i v následujícím období probíhat po linii vydávání vnitřních metodických pokynů a zejména vnitřních kontrol jak písemných výstupů z činnosti oddělení ochrany lesa, tak kontrol činnosti inspektorů v terénu.

Plán kontrol

V r. 2014 je vnější kontrolní činnost OOL OI plánována v intencích příkazu ředitele ČIŽP

č. 8/2013 v rozsahu 40 – 45 % disponibilního časového fondu inspektorů. Naplánováno je 618 kontrol oproti 647 kontrolám v r. 2013. Z praxe minulých let lze konstatovat, že obdobný počet kontrol vznikne jako neplánovaných, a to na základě podnětů, mimořádných situací v lesích, či nahodilých zjištění.,

Složkové úkoly

Po projednání s MŽP byly pro rok 2014 definovány tyto složkové úkoly:

Nelegální těžby dříví v lesích v r. 2014

Důvodem volby úkolu je skutečnost, že v posledních letech dochází k prudkému rozvoji této nelegální činnosti v lesích. Jde vedle nařezání stromů o nepovolené kácení mýtních

i předmýtních porostů, snižování zakmenění porostů pod zákonnou hranici i o protiprávní přiřazování vzniklých holin k nezajištěným mladým lesním porostům.

Poškozování lesů zvěří v r. 2014

Úkol byl zvolen z důvodu soustavného překračování normovaných stavů spárkaté zvěře v honitbách s trvale negativními důsledky na stav zejména mladých lesních porostů. Předpokládaným efektem z těchto kontrol je kromě zlepšení stavu lesů i zvýšení argumentační síly při projednávání novely zákona o myslivosti.

Specifické úkoly

Volba specifických úkolů je ve výhradní pravomoci OOL OI a odvíjí se od konkrétních znalostí regionu a problémových lesních majetků. Pro období r. 2014 obsahují plány kontrolní činnosti úhrnem 11 stěžejních témat a jsou jimi:

- komplexní kontroly,
- rozvoj biotických činitelů – škodlivých hmyzích škůdců, hub, hlodavců,
- škody zvěří,
- poškození lesů těžbou, přibližováním, narušení stability porostů,
- ochrana lesního půdního fondu včetně využívání okolí dobývacích prostorů,
- uvádění reprodukčního materiálu lesních dřevin do oběhu,
- obnova lesních porostů, včetně porostů po nezákonných těžbách,
- dodržování závazných ustanovení lesních hospodářských plánů a lesních hospodářských
- osnov,
- plnění opatření k nápravě ze správních rozhodnutí,
- ochrana lesního půdního fondu – rekreační aktivity,
- kontroly ve spolupráci s OOP podle zákona č. 114/1992 Sb.

Zvláštní pozornost zasluhují komplexní kontroly, které u většiny OOL OI tvoří převažující typy kontrol. Jejich obsahem jsou veškerá témata, která jsou z hlediska možné kontroly na daném lesním majetku aktuální. Jde o profesně náročný druh kontroly, která poskytuje ucelený obraz o stavu hospodaření v daných lesích, a to i z hlediska ohrožení, popř. poškození životního prostředí v lesích jako složce životního prostředí.

Prioritní (zásadní) kontroly

Při koncipování plánu kontrol byl kladen důraz na tyto zásadní kontroly, kde lze s velkou pravděpodobností očekávat u konkrétních vlastníků porušení právních předpisů s následným řešením správního deliktu. Tyto kontroly, obdobně jako v r. 2013, mají v plánu všechna OOL OI v počtu 1 – 6 a týkají se zejména:

- **kontrol nelegálních těžeb**
- **hospodaření v NP Šumava – zejména z pohledu ochrany proti hmyzím škůdcům a v**
- **důsledku rozsáhlých nahodilých těžeb se pozornost soustředí na ochranu lesa před**
- **poškozováním půdního krytu přibližováním dřevní hmoty**
- **obnovy lesních porostů, včetně porostů po nezákonných těžbách**

- poškozování lesů těžbou, přibližováním, narušení stability porostů
- škod zvěří
- rozvoje biotických činitelů
- ochrany lesního půdního fondu

Řádné provedení těchto kontrol, většinou u problémových vlastníků, klade na inspektory značné odborné a časové nároky a je základem k nápravě nežádoucího stavu.

Závěr

Plán kontrolní činnosti složky ochrany lesa pro rok 2014 byl sestaven na základě zkušeností z minulých roků, vývoje škodlivých činitelů v lesích i na základě znalosti protiprávního jednání konkrétních fyzických a právnických osob. Témata kontrol se oproti předchozím rokům významně nemění, změnily se však priority v jejich využití. V plánu je kladen důraz na konkrétní problémové majetky oproti praxi předchozích roků, kdy některé OI se snažily o zachování periodicity kontrol u jednotlivých vlastníků lesů. Kontroly jsou orientovány na všechny typy vlastnictví lesů. Majetky ve státním vlastnictví jsou v menšině, a to v důsledku dlouhodobě dobré úrovně hospodaření.

Schválil

Ing. Jan Slanec, ředitel ČIŽP

V Praze dne

20. 1. 2014